

Očuvanje gradišćanskohrvatskoga jezika

Pred ljeto dan održan je *Dan mladine* u Cindrofu. Kao članica *Tamburice Cindrof* sudjelovala sam pri ovoj velikoj fešti gradišćanskohrvatske mladine i skoro nisam tribala nijednu nimšku rič za uspješnu komunikaciju.

Pokidob da je cio program naminjen gradišćanskohrvatskoj mladini, tribalo bi biti od sebe razumljivo, da se na ovoj fešti more sa svakim, ki je nazočan, po gradišćanskohrvatsku pominati. Nažalost, upravo čuda mladih ljudi, ne samo u Cindrofu, nego i u cijelom Gradišću, već ne zna govoriti ov jezik.

Ovakov razvitak je jako tužan. Mislim, da se protiv toga premalo djela. Ča bi tribali prominiti, da bi buduće generacije djelotvornije gajile gradišćanskohrvatski jezik?

Prvič, jako je važno, ali nažalost ne svenek i moguće, da starji ili staristarji govoru gradišćanskohrvatski s ditetom. Ovo je sigurno najlakši put, kako se more jednostavno naučiti hrvatski, ar dica se lako uču jezike.

Drugič, ako dica doma nimaju mogućnost govoriti gradišćanskohrvatski, ar roditelji već ne znaju dobro hrvatski, tribala bi škola nuditi podučavanje hrvatskoga manjinskoga jezika. U Gradišću imamo jednu dvojezičnu gimnaziju, a to u Borti. Čudi me, da je webstranica ove škole pisana na hrvatskom standardnom jeziku, a škola stavlja naglasak i na jezike „*narodnih skupina*“. Po meni bi to bili gradišćanskohrvatski i madjarski jezik, ar su to jeziki naših narodnih grup. Ako se ne vkanim, je gimnazija u Borti bila utemeljena za austrijske manjine. Moram ada reći, da je informacija na internetu kriva. Moja sestrice i moj bratić su pohodili bortansku dvojezičnu školu, a nisu do mature učili gradišćanskohrvatski. Ona je gradišćanskohrvatski učila samo do četvrtoga razreda, a on je učio standardnohrvatski jezik jur od prvoga razreda.

Tribam iskreno reći, da bi si od ove „dvojezične“ škole već očekivala. Ni u mojoj školi ne izgleda bolje ča gradišćanskohrvatski jezik naliže. Došla sam u gimnaziju „Kurzwiese“ u Željeznu, ar ovde postoju posebni hrvatski razredi. Gradišćanskohrvatski se uću dica u prvom i drugom razredu, a od tretoga razreda do mature se uću standardnohrvatski. Ov sistem postoj i stoprv osam ljet. Upeljali su ga toćno onda, kad sam ja došla u gimnaziju. Prlje su se dica ućila gradišćanskohrvatski do ćetvrtoga razreda. Kot mlada školarica o ovom novom sistemu nisam imala pojma i mislila sam, da ću se i ja duga ljeta baviti sa svojim jezikom. Moram priznati, da sam bila razočarana kad smo se počeli ućiti hrvatski standardni jezik. Naravno, naućila sam se na to, ali još i sada, u osmom razredu, si većkrat mislim, kako bi sada, pod drugim i uvjeti, znala perfektno govoriti gradišćanskohrvatski jezik i ga tako predati svojoj dici. No dobro, barem govorim cindrofski dijalekt.

Ća konaćno željim reći je, da, ako se doma ne pominaš po gradišćanskohrvatsku, u momentu u nikakvoj školi nimaš šansu, naućiti ta jezik kako se triba.

Po mojem mišljenju morala bi postojati najmanje jedna škola u Gradišću u koj se zna ućiti manjinski jezik do mature, ar ako dica i u školi gaju svoj materinski jezik, moru ga i oćuvati.

Kad će za dvajset ljet *Dan Mladine* opet biti u Cindrofu, kanim još svenek govoriti *gradišćanskohrvatski jezik!*

Anna Vukovits

Jezik: gradišćanskohrvatski

Vrst teksta: govor

Broj stranic: 2

Ljeto: 2021.

Škola: Savezna gimnazija Željezno / BG/BRG/BORG Eisenstadt

Ućiteljica: mag.a Sabine Nagy

Predala za datarnicu: mag.a Angelika Kornfeind

Download: Oćuvanje gradišćanskohrvatskoga jezika